

Tjänsteutlåtande Nr: 2023-25

Utfärdat 2023-03-19

Diarienummer 0100/23

Handläggare: Elin Köpman

Telefon: 031-367 00 31

E-post: elin.kopman@educ.goteborg.se

Verksamhetsnomineringar från Utbildningsnämnden till Kommunfullmäktiges budgetprocess 2024–2026

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna verksamhetsnomineringarna samt överlämna dem till stadsledningskontoret för vidare hantering i Kommunfullmäktiges budgetprocess.

Sammanfattning

Göteborgs stads nämnder ska årligen upprätta verksamhetsnomineringar som underlag till Kommunfullmäktiges budgetprocess, med utgångspunkt från innevarande års nämndbudget. Verksamhetsnomineringar för 2024 ska beslutas av respektive nämnd senast i april 2023 och skickas till stadsledningskontoret som bifogar nomineringarna till budgetunderlaget som presenteras i Kommunstyrelsen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

I nomineringarna beskrivs att ersättningen per elev i gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan är låg i Göteborg i jämförelse med riksgenomsnittet. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen för samtliga elever behöver resurser till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola förstärkas.

I nomineringarna redogörs även för förväntade kostnadsökningar för en ökande elevvolym i den anpassade gymnasieskolan samt ökade individuella behov i elevgruppen, vilket kommer att ha en direkt påverkan på nämndens verksamhet och resultat vid oförändrad budgetram.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den låga eleversättningen gör att resurserna måste användas till det som är mest nödvändigt med konsekvens att satsningar på utveckling av undervisningens kvalitet, anpassningar och stöd, kompetensutveckling av personal, lokaler och utrustning får stå tillbaka. En ökad eleversättning skulle ge förutsättningar för skolorna att ytterligare utveckla undervisningens kvalitet, förstärka det kompensatoriska uppdraget, utveckla arbetet med skolnärvaro, trygghet och studiero samt arbeta mer långsiktigt med skolutveckling och med främjande och förbyggande insatser för att öka elevernas måluppfyllelse.

Att fler elever når målen med sin utbildning innebär stora samhällsvinster, fler ungdomar kommer att etablera sig på arbetsmarknaden eller gå vidare till fortsatta studier.

Samverkan

I förvaltningens samverkansgrupp 2023-04-11.

Bilagor

1. Verksamhetsnomineringar 2024, Utbildningsnämnden
2. Statistiskt underlag UBN verksamhetsnominering 2024

Ärendet

Utbildningsnämnden föreslår godkänna verksamhetsnomineringarna samt överlämna dem till stadsledningskontoret för vidare hantering i Kommunfullmäktiges budgetprocess.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och ska styra stadens utveckling. Utbildningsnämnden ansvarar för genomförandet av Kommunfullmäktiges budget inom nämndens verksamhetsområden. Samtliga nämnder ska årligen upprätta en verksamhetsnominering som underlag till Kommunfullmäktiges budgetprocess, med utgångspunkt från innevarande års nämndbudget.

Verksamhetsnomineringar för 2024 beslutas av respektive nämnd senast i april 2023 och skickas till stadsledningskontoret som bifogar nomineringarna till budgetunderlaget som presenteras i Kommunstyrelsen.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens förslag till nomineringar utgår från verksamhetens uppdrag enligt skollag och andra förordningar samt nämndens reglemente. I underlaget beskrivs bland annat de förutsättningar i verksamheten samt den kostnads- och resultatutveckling som ligger till grund för nomineringarna, förväntade effekter om nomineringarna får genomslag i Kommunfullmäktiges budget och eventuella risker om föreslagna förstärkningar inte genomförs.

Förvaltningen ser att resurser behöver tillföras för att gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan ska kunna säkerställa kvalitet och likvärdighet samt göra ytterligare satsningar för att förbättra utbildningens kvalitet och förstärka det kompensatoriska uppdraget. Insatser krävs för att säkerställa en god arbetsmiljö och en tillräcklig lärartäthet i förhållande till utbildningens krav och elevernas behov. Insatser krävs för att lokaler och utrustning ska anpassas till de krav på utbildningen som utvecklingen av övriga samhället, arbetsmarknaden samt högskolan medför.

En ökad eleversättning skulle ge förutsättningar för skolorna att ytterligare utveckla undervisningens kvalitet, förstärka det kompensatoriska uppdraget, utveckla arbetet med skolnärvaro, trygghet och studiero samt arbeta mer långsiktigt med skolutveckling och med främjande och förbyggande insatser för att öka elevernas måloppfyllelse.

Ersättningsnivån behöver öka stegvis de kommande åren för att möjliggöra dessa grundläggande och kostnadskrävande förstärkningar. Förvaltningen föreslår en ökad tilldelning i ram med 60 mkr/år de kommande tre åren (nominering nr 1). Nomineringen ska ses som ett tillägg till stadens generella indexuppräkningsmodell som behöver vara i paritet med förväntade kostnadsökningar. Bland annat prognosticeras en lokalkostnadsökning för utbildningsnämnden på +32 mkr 2024.

Utbildningsnämndens tilldelning av ram utgår bland annat från volymförändringar enligt befolkningsprognoser i målgruppen 16–18 år. I den nuvarande modellen tilldelas elever i gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan ersättning utifrån en lika stor schablon (ca 127 tkr/elev budgetåret 2023).

2022 var snittkostnaden per läsår för en elev i anpassad gymnasieskola 4,4 gånger högre än snittkostnaden för en elev i gymnasieskolan (ca 487 tkr respektive 111 tkr/år).

Utbildningen i den anpassade gymnasieskolan är 4 år. Antalet elever som har rätt till

skolformen förväntas öka succesivt från 433 elever läsåret 2023/24 till ca 520 elever läsåret 2025/26. Det innebär en ökning med 20% av elevgruppen vilket är betydligt högre än den förväntade befolkningsökningen i åldersgruppen 16–18 år som är ca 8%.

Sedan den reformerade gymnasiesärskolan infördes hösten 2013 (GYS13) har elevsammansättningen i skolformen förändrats. På såväl de nationella programmen som de individuella programmen finns en ökande andel elever med stora eller mycket stora behov av extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödinsatser, exempelvis anpassningar av den fysiska lärmiljön på grund av multifunktionsnedsättningar.

För att eleverna skall få förutsättningar att nå utbildningens mål behövs förstärkning med såväl lärare och specialpedagoger som elev- och specialassistenter. Den förändrade elevsammansättningen innebär även nya arbetsmiljökrav.

Sammantaget innebär den ökande elevvolymen och elevernas omfattande individuella behov att den anpassade gymnasieskolan tar en allt större andel av den gemensamma resurstilldelningen med gymnasieskolan, då den nuvarande finansieringsmodellen i staden inte särskiljer elever i de olika skolformerna. Ersättningen till gymnasieskolorna minskar i proportion till ökande kostnader för en större andel elever i den anpassade gymnasieskolan.

De beräkningar som anges i nomineringsunderlaget (nominering nr 2) utgår från den prognostiserade elevökningen och de faktiska kostnaderna per elev i anpassad gymnasieskola.

Nominering nr 3 avser kostnader för utökning och utveckling av Polhemsgymnasiet, som inte är hänförliga till den ordinarie och löpande verksamheten och som därför behöver kompenseras genom utökad budgetram för åren 2024–2025. Kostnaderna för Polhemsgymnasiets utökning är direkt resultatpåverkande vid oförändrad budgetram och för att nå en budget i balans kan konsekvensen bli att programpriserna för samtliga gymnasieprogram behöver reduceras.

Lägre programpriser påverkar även fristående huvudmän negativt och kan bland annat leda till uteblivna satsningar på utveckling av undervisningens kvalitet och lägre målpuppfyllelse för eleverna.

I nominering nr 4 föreslås utökade resurser till Vägledningscentrum för fortsatt utbyggnad av studie- och yrkesvägledning i grundskolans och den anpassade grundskolans yngre åldrar samt fortsatt sänkning av antalet elever per studie- och yrkesvägledare från årskurs 5 till och med gymnasiet. Detta i enlighet med tidigare beslut i Utbildningsnämnden att begära ramökning för studie- och yrkesvägledningen i grund- och gymnasieskolan (UBN 2019-06-19 §113).

Mot bakgrund av detta föreslås Utbildningsnämnden att godkänna de föreslagna verksamhetsnomineringarna och överlämna dem till stadsledningskontoret för vidare hantering i Kommunfullmäktiges budgetprocess.

Tomas Berndtsson

Maija Söderström

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef planering och utveckling